

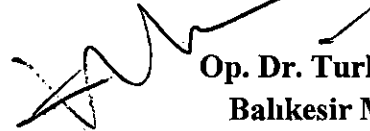

Op. Dr. Turhan ÇÖMEZ
Balıkesir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Son yıllarda ülkemizde 18 yaş altı çocukların karıştığı ağır ve organize suç olaylarında ciddi bir artış yaşanmaktadır. Sokaklarda, mahallelerde, okul çevrelerinde ve hatta sosyal medyada; şiddet, gasp, hırsızlık, uyuşturucu ticareti ve cinayet gibi suçlar, artık “çocuk çeteleri” adı verilen yapılar eliyle işlenir hale gelmiştir. Bu durum, yalnızca kamu güvenliğini değil, aynı zamanda ülkemizin geleceği olan çocukların fiziksel ve ruhsal güvenliğini de tehdit eden bir boyuta ulaşmıştır. Bugün Türkiye’nin karşı karşıya olduğu tablo, münferit olayların çok ötesindedir. Suçların çocuklar eliyle işlenmesinin altında ekonomik, sosyolojik ve kültürel dinamiklerin iç içe geçtiği derin bir toplumsal kriz yatmaktadır. “Suç çiftliklerinde” çeteler tarafından yönlendirilen bu çocukların cinayet, gasp ya da uyuşturucu ticaretiyle işledikleri suçlar, sosyal medyada övünçle paylaşılmakta, şiddet ve suç normalleştirilmeye çalışılmaktadır. Bu tablo, sadece bireysel patolojilerle açıklanamayacak kadar sistematiktir ve toplum yapısında meydana gelen büyük bir bozukluğa işaret etmektedir. Yoksulluk, işsizlik, eğitim eksikliği, gelir adaletsizliği, aile içi şiddet, madde bağımlılığı ve sosyal çevredeki yozlaşma çocukların suça teşvik edilmesinde başlıca etkenler haline gelmiştir. Bu olumsuz koşullar, çocukların geleceğe dair umutlarını çalmakta, onları çetelerin kolay manipüle edebildiği birer araca dönüştürmektedir. Bugün Türkiye’nin karşı karşıya olduğu bu tablo, sıradan bir asayiş meselesi değil; bir toplumsal travma ve ulusal güvenlik sorunu haline gelmiştir. Çocuk çeteleri meselesi, sadece hukuki veya cezai düzenlemelerle çözülebilecek bir konu değildir. Bu sorun; sivil toplumdan devlete, akademiden güvenlik birimlerine kadar birçok kurumun müşterek iş birliği ile çözülebilir. Zira çocukların suça teşviki; sadece ailenin, eğitim kurumlarının, medyanın yahut adalet sisteminin tek başına çözebileceği bir sorun değil, ancak bütüncül bir yaklaşımla ele alınabilecek bir meseledir.

Bu nedenlerle; sokaklarda, mahallelerde, okul çevrelerindeki çocuk çeteleri ve sokak güvenliği sorununu derinlemesine ele almak, çocukların suç örgütleri tarafından istismar edilmesini önlemek, aile yapısını ve toplumsal dayanışmayı güçlendirmek amacıyla Anayasa’nın 98’inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ederim.

Op. Dr. Turhan ÇÖMEZ
Balıkesir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Çocuk yaşta suça karışan bireylerin sayısındaki artış; toplumun sosyoekonomik yapısında yaşanan bozulmanın, aile kurumundaki çözülmenin ve eğitim sistemindeki yetersizliklerin somut bir yansımasıdır. Yoksulluk, işsizlik, aile içi şiddet, madde bağımlılığı, eğitime erişimdeki güçlükler ve sosyal çevrenin olumsuz etkisi; çocukların suç örgütlerinin kolay hedefi haline gelmesine neden olmaktadır. Bazı bilinçsiz ailelerin çocuklarını bilerek suça yönlendirmesi, hatta onları koruyarak bu döngüyü sürdürmesi, sorunun ne denli kökleştiğini göstermektedir. Aile yapısındaki çözülme bu sürecin merkezinde yer almaktadır. Kimi zaman ebeveynler, çocuklarını bilerek suça yönlendirmekte, işledikleri suçları gizleyerek ya da onları kollayarak bu döngüyü sürdürmektedir. Aile içi denetimin zayıflaması, ebeveynlerin çocuklarıyla kurduğu iletişimin bozulması, değerler sisteminin çöküşü gibi olumsuzluklar çocukların aidiyet duygusunu çetelerde aramasına neden olmaktadır. Bu olumsuzlukların varlığı, devletin korumaya çalıştığı aile kurumunu yıpratmaktadır. Bu nedenle aile politikalarının yeniden gözden geçirilmesi, riskli ailelerin erken tespiti, sosyal hizmet mekanizmalarının mahalle bazında güçlendirilmesi ve psikososyal desteklerin yaygınlaştırılması hayati önem taşımaktadır. Mevcut ceza sistemi, çocukların suçtan uzaklaştırılmasını sağlayamadığı gibi, çoğu zaman rehabilitasyon yerine cezalandırmayı öne çıkararak olumsuz sonuçlar doğurmaktadır. Birçok çocuk, işlediği ağır suçlara rağmen kısa sürede şartlı tahliye edilmekte, tekrar suç işleyerek topluma dönmektedir. Bu durum, toplumda adalet duygusunu zedelemekte, mağdur ailelerin acısını derinleştirmekte ve suçun caydırıcılığını ortadan kaldırmaktadır. Ancak bu sorunun yalnızca cezaların artırılmasıyla çözülemeyeceği açıktır. Suçu doğuran sebepler ortadan kaldırılmadıkça, yeni suçlular yetişmeye devam edecektir.

Dünyanın farklı ülkelerinde yapılan araştırmalar; aile içi şiddet ve yetersiz ebeveyn denetimi, yoksulluk ve eğitimsizlik gibi etkenlerin, çocuk çetelerinin oluşumunda, en önemli nedenler olduğunu göstermektedir. Türkiye’de de benzer şartlar oluşmuş, özellikle büyük şehirlerde ve sosyoekonomik açıdan dezavantajlı bölgelerde çocuk çetelerinin sayısı artmıştır. Madde kullanım yaşının dokuza kadar düştüğüne, madde kaynaklı ölümlerin 13 yaşa indiğine dair raporlar, tehlikenin boyutunu gözler önüne sermektedir. Bu tablo göstermektedir ki; çocukların suça dahil olmaları artık yalnızca bir sosyal sorun değil, ulusal güvenlik meselesi haline gelmiştir. Çocukların suça yönelmesini önlemek için yalnızca adalet sistemi değil, eğitim, aile, sağlık, sosyal hizmet ve güvenlik politikalarının eşgüdüm içinde çalışması gerekmektedir. Riskli bölgelerde sosyal destek ve izleme ağları kurulmalı, ailelere yönelik eğitim ve danışmanlık hizmetleri yaygınlaştırılmalı, çocukların okuldan kopmalarını önleyecek tedbirler alınmalı, mesleki eğitim ve istihdam olanakları artırılmalıdır. Sosyal medya ve dijital platformlarda suçu teşvik eden içeriklerin denetlenmesi, çocukların korunması için özel düzenlemelerin yapılması da elzemdir.

Tüm bu nedenlerle, çocuk çeteleri ve sokak güvenliği meselesi yalnızca bir asayiş sorunu olarak değil, toplumsal istikrarı tehdit eden çok boyutlu bir kriz olarak ele alınmalıdır. Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kurulacak bir Araştırma Komisyonu’nun, çocukların çeteleşmeye iten nedenleri, mevcut yasal sistemdeki eksiklikleri, aile ve sosyal politikaların yetersizliklerini, kurumlar arası koordinasyon sorunlarını bütüncül bir şekilde incelemesi gerekmektedir. Bu çalışma, geleceğimiz olan çocuklarımızın güvenliği ve toplumun huzuru açısından ertelenemez bir sorumluluktur. Bu bağlamda Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.